

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.018/2024/8.

A felperes:

felperes neve (címe)

Az alperes:

alperesi cég neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

dr. Serfőző Henrik Olivér egyéni ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.M.70.043/2022/56.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Felperes, 3.M.70.043/2022/60.

Alperes, 3.M.70.043/2022/61.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 143 040 (száznegyvenháromezer-negyven) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség a határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Megállapítja, hogy 217 315 (kettőszáztizenhétezer-háromszáztizenöt) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2021. január 5. és 2021. augusztus 31. között a (cég 1 neve) alkalmazásában állt. Egyszerűsített foglalkoztatás keretében a (cég 2 neve) (a továbbiakban:

(cég 2 neve)) telephelyén dolgozott portás munkakörben. Ezen időtartam alatt nyugdíj előtt állók álláskeresői segélyben (a továbbiakban: NYES-ben) részesült.

[2] Ezt követően 2021. szeptember 9., 12., 14., 20., 23., 25., 28. és 30. napján egyszerűsített foglalkoztatás keretében végzett munkát az alperes számára.

[3] A felperes 2021. október 1-től állt az alperesnél portás/telepőr munkakörben alkalmazásban, havi bruttó munkabére 330 827 forint volt. Munkaideje egyenlőtlen munkaidő beosztással napi 12 óra alapulvételével hat havi munkaidő keretben került meghatározásra, előzetes vezénylés alapján. A munkarendet az alperes 7 napos munkahét alapulvételével alakította ki azzal, hogy napi 24 órára is beoszthatóvá vált a felperes a szolgáltatás zavartalan ellátása érdekében. A munkavégzés helye a (cég 2 neve) telephelyén volt. A felperes ezen időponttól egyéb kereső tevékenységet nem folytatott, a munkaviszonyból származó bérjövödelmen kívül más jövedelme nem volt.

[4] A portás szolgálatvezető (tanú 1 neve) volt, aki 2022. március 8-án elektronikus levelet írt az alperes ügyvezetőjének, amelyben többek között jelezte, hogy a felperes 2022. április 3-án választási szavazatszámoló bizottsági tag lesz a (vármegye neve) Vármegyei II. sz. OVK 88. sz. választóközében. Ez igazolt távollét, nem szabadság, a munkabér költségét a választási szerv téríti. Az érintett napok 2022. április 2., 3. és 4., amelyből a felperesnek szolgálattal érintett napja 2022. április 3., amelyre helyettesítőt kell biztosítani. Jelezte továbbá, hogy 2022. március 30-ra szabadság miatt helyettesítőt kellene találni.

[5] Az ügyvezető még ezen a napon elektronikus levélben válaszolt a szolgálatvezető részére, amely szerint a felperes távolmaradását abban az esetben tekinti csak nem szabadságnak, amennyiben a választási szerv tájékoztatást ad arról, hogy a költségeket téríti és milyen összegben. A helyettesítő kapcsán tájékoztatta, hogy anyagi okok miatt erre nincs lehetőség.

[6] Később a felperest telefonon is felhívta az alperes ügyvezetője, kérve, hogy a szavazatszámoló bizottsági feladatot a szabadság terhére lássa el. A felperes tájékoztatta, hogy a választási szerv megtéríti a szavazatszámoló tag bérét a munkáltató számára, ezért nem vesz ki szabadságot, a szükséges iratokat beviszi a választási bizottsághoz.

[7] A szolgálatvezető tájékoztatta a kollegákat, hogy az ügyvezető utasítása szerint helyettesítő alkalmazására nincs lehetőség, a szabadság kiadását úgy kell megoldani, hogy 24 óra munkavégzést követő 48 óra pihenőidő közé beékel 12 órás szolgálatokat kell beiktatni.

[8] A felperes 2022. március 19-én telefonon kereste meg az alperes alvállalkozóját, (tanú 2 neve)-t. Kérte tőle, hogy járjon közbe az ügyvezetőnél a szabadságok kiadása érdekében. Tájékoztatta arról, hogy az ügyvezető megtiltotta, hogy telefonon felvegye vele a kapcsolatot, ezért kéri a közvetítését. Elmondta azt is, hogy amennyiben jogaik megóvásához szükséges, úgy munkaügyi hatóság segítségét kéri. Utalt arra, hogy mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy az alperest elküldjék a (cég 2 neve) telephelyéről. A szabadság kiadás kapcsán az alperes azon elvárása, hogy a 24 órás szolgálatot követően 12 pihenő óra elteltével újabb 12 órás szolgálatot lássanak el egymást váltva, hogy a harmadik kolléga szabadságát igénybe vehesse, életkoruknál fogva is megterhelő.

[9] (Tanú 2 neve) még ezen a napon tájékoztatta az alperesi ügyvezetőt a felperessel történt beszélgetésről, amelyet úgy tolmácsolt, hogy a felperes lényegében fenyegetést fogalmazott meg az alperessel szemben, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy az alperest a (cég 2 neve) telephelyéről elküldjék.

[10] 2022. március 21-én az alperesi ügyvezető vezetői megbeszélést tartott, amelyen (tanú 2 neve) is jelen volt. Ennek során felhívták a szolgálatvezetőt, aki közölte, hogy a

felperes elbeszéléséből van tudomása arról, hogy már gyűjti az információkat az alperessel szemben, továbbá, hogy a felperes azzal kérkedett, hogy nagyon jó kapcsolatai vannak a munkaügyi bíróságon, van mentora, tudja mit kell tenni, mert korábbi munkáltatóját is beperelte már és a pert megnyerte.

[11] A felperes 2022. március 22-én találkozott a telephelyen egy férfivel, aki elmondása szerint a szombaton felvételi elbeszélgetésre hivatalos. Ezt követően a felperes felhívta (tanú 1 neve) szolgálatvezetőt telefonon és indulatosan számonkérte, hogy nem állt ki kollegái mellett, kifogásolva a minimális munkavállalói szolidaritást. Szemére vetette, hogy a szabadság kiadása érdekében sem járt el az alperes ügyvezetőjénél, ami miatt közöttük indulatos szóváltás alakult ki.

[12] A felperes 2022. március 25-én e-mailben tájékoztatást kért az ügyvezetőtől, a portás/telepőr munkakör készenléti jellegéről. Kifogásolta, hogy a munkaruha tisztásához mosószert nem biztosítanak. Tájékoztatást kért továbbá a szabadság kiadásának rendjére vonatkozó munkáltatói utasításról, azok kiadásáról, továbbá magyarázatot kért a járőr tevékenység vonatkozásában. Nehezményezte azt is, hogy a havonta egy alkalommal kötelezően biztosítandó szabad hétvége szombat reggel 7 órától hétfő reggel 7 óráig kerül kizárásra. Kérte az ügyvezető válaszát, annak előre bocsátásával, hogy munkáját szereti és nem kívánja azt az esetleges félreértések vagy tájékozatlanság okán elhagyni.

[13] A felperes a fenti megkeresésére az alperestől választ nem kapott.

[14] Az alperes a felperes munkaviszonyát a 2022. március 29-én kelt azonnali hatályú felmondással megszüntette.

Az indokolás szerint a felperes 2022. március 19-én felhívta az alperes munkatársát, elmondta, hogy sokáig szeretne itt dolgozni, de nem az alperesi cég színeiben és mindent meg fog tenni, hogy ő itt legyen egy év múlva is, de az alperes már nem, mert megvannak az eszközei ahhoz, hogy kirúgassa a céget.

Kollégájának több ízben azt nyilatkozta, hogy megtesz mindent annak érdekében, hogy a munkáltatóját kirúgja szerződött partnere.

Kollégája szemtanúja volt annak, hogy a felperes saját, magánhasználatú telefonján üzleti titoknak minősülő dokumentumokat fényképezett le, és vitt ki a szolgálati helyről, ezzel megsértve a munkaszerződés 12. és 15. pontját, azzal a szándékkal, hogy munkáltatójának kárára tegyen. A dokumentumok között olyan iratok is kivitelre kerültek a szolgálati helyről, amelyekkel személyiségi jogokat sértett a felperes, mert más kollégák személyes adatait is tartalmazza.

2022. március 27-én erősen megfenyegette kollégáját, hogy baja lesz, ha így folytatja és egy perc nyugta sem lesz az elkövetkezendő két évben.

A fenyegetés minden formáját elítélve azonnali hatállyal felmondja a felperes munkaszerződését.

Arra az esetre, ha a fenyegetések nem szűnnek meg a továbbiakban, rendőrségi feljelentést helyezett kilátásba azzal, hogy mindenről írásos tanúvallomással rendelkezik.

[15] Az azonnali hatályú felmondást (tanú 2 neve) (tanú 1 neve) szolgálatvezető jelenlétében kísérelte meg átadni a felperesnek, aki az átvételt első alkalommal visszautasította, majd rövid idő elteltével az iratot átvette.

[16] A felperes az azonnali hatályú felmondás napján a (vármegye neve) Vármegyei Kormányhivatal Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály Munkaügyi és Munkavédelmi Ellenőrzési Osztályához panaszbejelentést és közérdekű bejelentést tett. A lefolytatott vizsgálat eredményeként az alperessel szemben a hatóság 2022. szeptember 5-én kelt (határozatszám) számú határozatában figyelmeztetés intézkedést alkalmazott. Kötelezte a

felperes, (tanú 1 neve), valamint (személy 3 neve) foglalkoztatottak vonatkozásában az Mt. 80. § (2) bekezdése alapján a munkaviszony megszűnésével kapcsolatos intézkedések megtételére. Megállapította, hogy az alperes a 2021. szeptember és 2022. március közötti időszakban a felperes és munkatársai vonatkozásában megsértette a napi munkaidő mértékére vonatkozó Mt. 92. § (2) bekezdésében foglaltakat, valamint a 109. §-ban meghatározott rendkívüli munkavégzés éves mértékére vonatkozó törvényi előírásokat, továbbá a szabadság kiadására vonatkozó Mt. 124. §-ában foglalt rendelkezéseket.

[17] A felperes távolléti díja a munkaviszony megszűnésekor havi bruttó 340 000 forint volt.

[18] A felperes 2022. március 17-én, 23-án és június 17-én a (cég 3 neve)-nél egyszerűsített foglalkoztatás keretében 58 500 forint nettó munkabérre tett szert. 2022. május 3. és szeptember 19. között 498 190 forint álláskeresői segélyben és NYES-ben részesült.

[19] 2022. szeptember 13. napjától öregségi nyugellátásra vált jogosulttá, amelynek összege havi 200 325 forint.

[20] 2023. április 1-től teljes állású munkaviszonyból havi bruttó 232 000 forint munkabére származik, amely 2023. december 1-től bruttó havi 266 800 forintra emelkedett.

[21] 2022. április 28-tól a (cég 2 neve)-nél udvaros tevékenységet végez egyszerűsített foglalkoztatás keretében, amely főállású tevékenysége és nyugdíja mellett jelenleg is fennáll.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[22] A felperes munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként 2 519 476 forint elmaradt jövedelem, mint kártérítés, valamint 3 000 000 forint sérelemdíj megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

[23] Hivatkozott arra, hogy az azonnali hatályú felmondás nem felel meg a valóságnak és nem is okszerű.

[24] Nem vitatta a (tanú 2 neve)-vel folytatott telefonbeszélgetés tényét, azonban előadta, hogy az magánjellegű telefonbeszélgetés volt, egy szombati napon. Tanácsot kért (tanú 2 neve)-től, mivel az alperes ügyvezetője kifejezetten megtiltotta, hogy a felmerült problémákkal összefüggésben telefonon vele felvegye a kapcsolatot.

Előadta, hogy a (tanú 1 neve) szolgálatvezető által 2022. március 8-án jelzettek vonatkozásában az alperesi ügyvezető a szavazatszámláló tevékenység időszakára szabadság kivételét írta elő számára, annak ellenére, hogy ez igazolt távollétnek minősül, munkabérét pedig megtérítik a munkáltatónak.

2022. március 16-án (személy 3 neve) kollegája tájékoztatta, hogy a szabadságok kiadása tekintetében az ügyvezető álláspontja változatlan, ezt követően került sor a (tanú 2 neve)-vel folytatott telefonbeszélgetésre, amelynek során jelezte, hogy körvonalazódni látszik, hogy foglalkoztatásuk törvénytelen, továbbá, hogy szükség esetén a munkaügyi hatóság segítségére szorul. Véleménye szerint félreértelmezték a nyilatkozatát, nem állította, hogy megtesz mindent annak érdekében, hogy az alperest a telephelyről eltávolítsák, vagy vele szerződést bontsanak. A (tanú 2 neve)-vel történt telefonbeszélgetésben is utalt arra, hogy amennyiben a telephely anyagi lehetőségei nem teszik lehetővé, hogy helyettesítőt biztosítsanak a szabadság idejére, az számára számos aggályt vagy problémát vet fel, a beszélgetés azonban mindvégig baráti hangvételű volt és ígéretet kapott arra, hogy a problémák egyeztetése érdekében (tanú 2 neve) felveszi a kapcsolatot az alperesi ügyvezetővel.

[25] Vitatta, hogy fenyegetően lépett volna fel.

[26] Tagadta, hogy olyan kijelentést tett, hogy „mindent megtesz annak érdekében, hogy kirúgassa a céget”.

[27] Állította, hogy nem felel meg a valóságnak, hogy magántulajdonú telefonjával üzleti titkot tartalmazó dokumentumokat fotózott le és vitt ki a telephelyről. Dokumentumot nem fényképezett le, személyiségi jogokat nem sértett.

[28] Fenyegetés részéről nem hangzott el, kollegáival nézeteltérése, konfliktusa nem volt.

[29] A (tanú 1 neve)-vel szemben folyamatban volt pótmagánvádas eljárásban vált számára nyilvánvalóvá, hogy kollégája nem nyilatkozta és nem állította azt az ügyvezetőnek, hogy látta céges iratokat lefotózni. Céges irat nem állt rendelkezésre a portán, a szolgálati napló volt csak ott, amelyben dátumok, jármű rendszámszámok, futárszolgálat és az érkezett csomagok kerültek rögzítésre, abban személyes adat nem szerepelt, még a sofőrök neve sem került bejegyzésre.

[30] Vitatta, hogy az alperesnél használt hivatalos e-mailről üzeneteket továbbított volna a saját magán e-mail címére. Kizárólag az alperes ügyvezetőjének megküldött és otthon megírt tájékoztató levelet küldte el a céges e-mail címére, ahonnan továbbította azt az ügyvezetőnek. Az alperes állításával szemben jogviszonya megszűnése után, 2023. április 4-én érkezett hozzá e-mail a portaszolgálattól, de arról nem tud, hogy azt ki küldte részére.

[31] 2022. március 25-én levélben fordult az alperes ügyvezetőjéhez, amelyre választ nem kapott.

[32] Telepőr munkáját szerette, azzal nem kívánt felhagyni, hiszen nyugdíjazásáig már csak rövid idő volt hátra.

[33] Elismerte, hogy (tanú 1 neve) szolgálatvezetővel telefonon indulatos és emelt hangon beszélt, mert egy ismeretlen férfi 2022. március 22-én történő megjelenéséből arra következtetett, hogy helyére keresnek másik munkavállalót. Sérelmezte, hogy a szolgálatvezető nem jelezte a szabadság kiadásával és egyéb témákkal kapcsolatban megfogalmazott kifogásokat az ügyvezetőknél, hangsúlyozva azonban, hogy a számonkérő hangvétel ellenére részéről olyan nem hangzott el, ami kifejezett fenyegetésnek minősíthető. Előadta, hogy (tanú 1 neve) hétvégi munkáihoz igazították a munkavégzést és a szolgálatteljesítést, amelyet elfogadtak, azonban kérésüket, problémájukat ő nem közvetítette az alperesi ügyvezető felé, mert csak az érdekelte, hogy elmehet-e szabadságra, ahogyan szeretne.

[34] Az alperes a felmondási okokról másodkézből hallott, intézkedését mendemonda színvonalú tartalommal indokolta, kérdést hozzá nem intézett. Álláspontja szerint a jogait érvényesíteni akaró, önmaga érdekeit védő munkavállaló eltávolításáról van szó. A munkaszerződéssel kapcsolatos törvénytelen foglalkoztatás, a szabadságok kiadásával kapcsolatos szabálytalanságok és a helyettes szükségességének jelzése miatt retorziót alkalmazott vele szemben az alperes. E körben hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla eseti döntésére.

[35] A szolgálatvezetőt a szabadságok kiadásával kapcsolatos problémák nem érdekelték.

[36] Előadta továbbá, hogy az alperes ügyvezetője vele fölényes kommunikációt folytatott le, letorkolló, választ nem adó stílusa egy normál kommunikációhoz szokott emberben megdöbbenést keltett. Vele szemben fegyelmi eljárás nem folyt, a vezetés részéről semmilyen megkeresés, jelzés nem érkezett a magatartását illetően.

[37] A munkáltató kárára, jóhírnevének sérelmére, a megrendelő érdekeinek sérelmére semmilyen formában nem tett, munkáját a kollégák és a megrendelő értékelte, a szabályok betartását nagyra becsülte.

[38] Tudomással rendelkezik arról, hogy időközben a munkáltatója és a megrendelő közötti szerződés felbontásra került, majd a (cég 2 neve) tulajdonosa hívta vissza a kollegákat munkavégzésre.

[39] A szabadságok kiadása tekintetében az alperes egyéni, értelmezhetetlen és meg nem magyarázott szabályokat alakított ki, egy hónapban csak egy munkavállaló mehetett szabadságra, úgy, hogy helyettesítő alkalmazására nem kerül sor. Az egymás helyettesítésével eltöltött túlmunkát pedig nem kívánták kifizetni.

[40] A felmondás tartalma rágalmozó, becsületsértő volt, közlésének körülményei a jóhírnév sérelmét valószínűsítették meg. A közlés a munkavégzés helyeül szolgáló telephelyen, a telepőr bódétól néhány méterre történt úgy, hogy a telephelyen több, a (cég 2 neve)-hez tartozó munkavállaló is tartózkodott. Álláspontja szerint ők hallótávolságra voltak, így hallhatták az azonnali hatályú felmondást. A szomszédok, ismerősök, családtagok rossz szemmel néztek rá, megromlott emiatt a viszonyuk, kellemetlenséget okozott számára, hogy ismerősei megkérdezik miért nem megy dolgozni és ekkor számot kellett adjon arról, hogy azonnali hatállyal küldték el a munkahelyéről, amellyel kapcsolatban magyarázkodnia kellett. Megítélése szerint a köztudatban csak akkor élnek az azonnali hatályú felmondás eszközével, ha a munkavállaló ellop valamit, csal, vagy hazudik.

[41] Álláspontja szerint a szavazatszámolásban való részvétele idejére járó szabadság miatt kialakult vita és a szabadság kiadására kapott utasítás, a szabálytalan foglalkoztatással feltett kérdések vezettek az elbocsátásához, amelyben a munkáltató alkotmányos joga gyakorlásában, a szólás és vélemény-nyilvánítási szabadságában korlátozta azzal, hogy a törvénytelen foglalkoztatás miatti felszólítás következményeként elbocsátotta.

[42] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására, a felperes perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapított ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-a alapján a felek között létrejött megbízási szerződésre hivatkozással kérte megállapítani, amelyet azonban nem igazolt.

[43] Az azonnali hatályú felmondás indokolása a valóságnak megfelel. A felperes magatartása és szándéka egyértelmű volt, korábbi magatartása alapján pedig nem egyszeri esetről, hanem tudatos és szándékos cselekménysorról van szó. A felperes sokszor fenyegetőzött barátaira és kapcsolataira hivatkozva a kormányhivatalban és a bíróságon. Az esetet követően az alperes több munkaügyi ellenőrzést is kapott, amelyekben a felperes mind érintett volt, így megállapítható, hogy bosszúhadjáratot indított ellenük.

[44] A felperes az alperes más munkavállalóját, így (tanú 1 neve)-t is megfenyegette azzal, hogy mindenki megbánja, ha vele szembe mer menni. Hangoztatta továbbá, hogy mentora már korábbi peres ügyében is segített neki a per megnyerésében és ez most sem lesz másként.

[45] A felperes a (tanú 2 neve)-vel folytatott telefonbeszélgetés során kifejezésre juttatta, hogy célja az alperes eltávolítása, kirúgása a (cég 2 neve) telephelyéről, amellyel kapcsolatosan megfogalmazta a fenyegetéseit. A fenyegetés minden formáját elítélte, azt nem tűri.

[46] Tudomása van arról is, hogy a felperes saját telefonjával a szolgálati naplót, jelenléti ívet lefényképezte, abból a célból, hogy azt később munkáltatója ellen felhasználja. Céges e-maileket küldött át saját e-mail címére, amelyek személyes adatokat is tartalmaztak. Ezt a magatartást jogszabály, munkaszerződés és a titoktartási megállapodás is tiltja.

[47] A felperes által kért írásbeli felvilágosításnak, tájékoztatásnak nem volt köze az azonnali hatályú felmondáshoz, az nem a felperes kérdéseivel állt összefüggésben, az abban rögzített kifogások nem ezzel voltak kapcsolatosak, hanem kifejezetten a felperesnek a (tanú 2 neve), valamint (tanú 1 neve) felé közölt tényelőadása, az alperes telephelyről történő kirúgásával fenyegetés indokolta, valamint az, hogy megfenyegette kollégáit, hogy ők is megbánhatják, ha vele szembe mernek menni.

[48] A felmondás közlésekor semmilyen jogot nem sértettek, a felperest nem alázták meg, a helyszínen külön iroda nem állt rendelkezésre, a jogszabály pedig nem tartalmaz kötelezést arra vonatkozóan, hogy a felmondási okirat átadásakor miként kell eljárni. A felperes nem egyedül volt egy irodában, így kifejezetten javát szolgálta, hiszen mindenki láthatta, hogy nem fenyegették és nem kényszerítették.

[49] A felperes többször hangsúlyozta, hogy korábbi munkáltatójáról a gatyát is leperelte, így lesz ez most is. Amennyiben pedig az alperes nem fizet, akkor helyette (tanú 1 neve) fog fizetni. Kollégái előtt többször utalt komoly kapcsolatrendszerére és arra, hogy anyagi nehézségeket fog okozni az alperesnek, amelyet a 2022. áprilisától megindult munkaügyi eljárások egyértelműen igazoltak.

[50] A szabadság elvonására és az útiköltségtérítéssel kapcsolatos elszámolási kérdésekre vonatkozó felperesi előadás álláspontja szerint nem értelmezhető, a pótmagánvádas büntetőeljárásban felvett jegyzőkönyvek tartalmának pedig álláspontja szerint a jelen ügy megítélése szempontjából nincs jelentősége.

[51] A felperes kijelentései egyértelműen mutatják az alpereshez és a munkavégzéshez való hozzáállását, ezek célja az volt, hogy a felperes vélt sérelmei miatt egy állandó feszültséget tartson fenn. Szándékos magatartásával folyamatosan veszélyeztette az alperes gazdasági érdekeit, így az azonnali hatályú felmondás jogszerű volt, az Mt. 78. § (1) bekezdés a) és b) pontjában rögzített feltételek fennállnak.

[52] Vitatta, hogy a jogviszony megszüntetésére azért került sor, mert a felperes jogait védte, vagy jogszabálysértő munkáltatói intézkedések ellen felszólalt, továbbá, hogy a felmondást csak másodkézből hallott információkra alapította. A felperes munkaviszonya fennállása alatt a munkáltatójának kárt okozva megsértette jóhírnevét, folyamatosan hergelte ellene a munkavállalókat és a megbízóját is. Álláspontja szerint a Fővárosi Ítéltábla eseti döntésének a perben nincs jelentősége.

[53] Azon hivatkozást, hogy (tanú 1 neve) szolgálatirányító, valamint a területvezető közötti e-mailes levelezéssel is rendelkezik aggályosnak minősítette. A felperes azzal is súlyos jogsértést valósított meg, hogy üzleti titoknak minősülő információkat fotózott le vagy küldött át saját e-mail címére.

[54] Az összecszerűség kapcsán kifogásolta, hogy a főállású munkaviszony alatt nem rendelkezett információval arról, hogy a felperes egyéb keresőtevékenységet folytatna, így álláspontja szerint nem fogadható el a felperes hivatkozása annyiban, hogy megtérült jövedelmet nem kell figyelembe venni. Nem vitatta, hogy a felperes kárenyhítési kötelezettségének eleget tett, határozott álláspontja szerint azonban, miután nyugellátásban részesül, azt mint megtérült jövedelmet kell figyelembe venni. A munkaviszony megszűnését követően a csatolt igazolásokból megállapítható, hogy egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelemre tett szert, amely a peresített időszakra 622 988 forint, nyugdíjának összege pedig 1 322 145 forint. Mindez pedig levonásba helyezve a 2023. március 29-ig terjedő időszakra, összesen 2 443 324 forintba tekintettel nincs elmaradt jövedelme, amely kártérítési kötelezettséget alapítana meg.

[55] A sérelemdíj iránti követelés jogalapját és összecszerűségét is vitatta, felperes nem jelölt meg olyan nemvagyoni sérelmet, immateriális hátrányt, amely őt az állított

jogsértő magatartás következtében érte. Nem jelölte meg konkrétan azt a személyiségi jogsértést sem, amely a sérelemdíj alapjául szolgálhatna, amelynek hiányában nincs mód ennek megítélésére. Kiemelte, hogy a felperes előadása alapján közvetlen környezete saját elbeszéléséből szerzett tudomást a munkaviszonya megszüntetéséről, egyébként jelenleg is az alperes korábbi ügyfelénél, a (cég 2 neve)-nél dolgozik. A felperes maga nyilatkozta a munkaviszony fennállása alatt, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy az alperes egy év múlva már ne legyen a (cég 2 neve)-nél, ezt követően több eljárást is indított az alperessel szemben, amelynek eredményeképpen a (cég 2 neve) 2022 augusztusában szerződést bontott az alperessel. A felperes magatartása volt az, ami miatt nem volt más választása, mint a jogviszony megszüntetése.

[56] Az alperes döntését azután hozta meg, hogy tudomására jutott a felperes kollégákat és (tanú 2 neve)-t megfenyegette, majd ezeket kivizsgálta.

[57] A felperes az ügyvezetőjével minősíthetetlen stílusban beszélt, lekezelő és arrogáns volt a kommunikációja.

[58] Fenntartotta, hogy a (tanú 2 neve)-vel történt telefonbeszélgetés alkalmával kifejezetten elhangzott, hogy ő tovább ott lesz, mint az alperes, mindent megtesz annak érdekében, hogy az alperesi társaság egy év múlva ne legyen ott, de ő még mindig ott dolgozhasson, amelyről szintén tájékoztatta (tanú 1 neve)-t is. Elismerte, hogy az azonnali hatályú felmondás indokolása annyiban nem pontos, hogy nem (tanú 1 neve) tapasztalta, hogy üzleti titoknak minősülő dokumentumokról a felperes fényképeket készített, vagy e-maileket küldött volna el saját e-mail címére, hanem (tanú 1 neve) elmondásból szerzett arról tudomást, hogy a felperes kérkedik az adatgyűjtésről, amelyet majd az alperessel szemben fel kíván használni.

Az elsőfokú bíróság ítélete és jogi indokai

[59] Az elsőfokú bíróság 56. sorszám alatti ítéletében – amelyet 58. sorszám alatti végzésével kijavított – kötelezte az alperest, hogy munkaviszony azonnali hatályú jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 788 000 forint elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítést, ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150 000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 225 170 forint eljárási részilletéket az állam viseli. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 106 000 forint részilletéket a Magyar Államnak, valamint 6 250 forint állam által előlegezett költséget a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatala felhívására.

[60] A felmondás jogszerűségének megítélése körében az írásbeli felmondásban felhozott indokokat önállóan vizsgálta.

[61] A (tanú 2 neve)-vel folytatott telefonbeszélgetés kapcsán arra az álláspontra jutott, hogy a felperes állításával szembe állítva (tanú 2 neve) tanú nyilatkozatát nem volt megállapítható, hogy valós az alperesi intézkedés indokolásában rögzített azon tényállítás, hogy a felperes szeretne még sokáig dolgozni a telephelyen, de nem az alperesi cégnek és mindent meg fog tenni, hogy egy év múlva is itt legyen, de az alperes már ne, mert megvannak az eszközei ahhoz, hogy „kirúgassa a céget”. Ezen kijelentés a felperes tagadásával szemben összességében nem nyert alátámasztást.

[62] Azon indok tekintetében miszerint több ízben azt nyilatkozta a felperes kollégájának, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy munkáltatóját kirúgja a szerződött partnere, egybevetve (tanú 1 neve) tanú előadásával arra az álláspontra jutott, hogy a felperes a szabadság kiadással kapcsolatos problémákat többször is jelezte, kérte közbenjárását az ügyvezetőnél, ugyanakkor az időrendi történéseket tekintve azt állapította

meg, hogy a felperes indulatos, emelt hangvételi beszélgetése a tanúval nem a vezetőkkal való telefonbeszélgetés előtt, hanem azt követően történt. Álláspontja szerint az alperes nem bizonyította sikeresen, hogy (tanú 1 neve)-nek több ízben nyilatkozott a felperes arról, hogy mindent megtesz annak érdekében, hogy munkáltatóját „kirúgja” szerződött partnere, ilyen tartalmú nyilatkozatot a tanú nem tett, csak azt állította, hogy a felperes elbeszéléséből szerzett tudomást arról, hogy adatokat gyűjt az alperes ellen, mert munkaügyi bírósághoz fordul.

[63] Arra a megállapításra jutott, hogy az alperes által az indokolásban fenyegetésnek minősített felperesi közlés nem minősíthető fenyegetésnek. Rámutatott, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat szerint, amennyiben a munkáltató és munkavállaló közötti jogviszonyban valamely magatartás vagy kötelezettségszegés miatt jogszerű eljárás megindítása kerül kilátásba helyezésre az nem minősül jogellenes fenyegetésnek.

[64] A 2022. március 25-én kelt alperesi ügyvezetőnek megküldött levél, valamint a (tanú 2 neve)-vel folytatott megbeszélés tartalma a foglalkoztatással összefüggő kérdések megtárgyalására irányult. Ezek tartalmában azonban nem fogalmazott meg olyan közlést, amely ártalmat, megtorlást, hátrányt helyezett kilátásba. A következetes ítélkezési gyakorlat alapján az a megfogalmazás, hogy ha a munkáltatással kapcsolatos kérdésekben nem kapnak segítséget a felmerülő jogértelmezési, gyakorlati problémák megoldására, akkor munkaügyi hatósághoz vagy bírósághoz fordul, egy olyan jogszerű eljárás lefolytatására vonatkozó jövőbeni intézkedésre utal, amely nem minősíthető fenyegetésnek.

[65] Az üzleti titkokat tartalmazó dokumentumok lefényképezésével, a szolgálati helyről való kivittel, továbbá a céges e-mail címről magán e-mail címre küldött levelekkel, a kollegák adatait tartalmazó fényképfelvételekkel megvalósított üzleti titoksértések tekintetében arra az álláspontra jutott, hogy ezek valósága a tanúvallomások alapján nem volt igazolható. Maga az alperesi ügyvezető is pontosította az azonnali hatályú felmondásban tett tényállítását, amelynek értelmében a szolgálatvezető nem maga látta, hanem csak a felperes kérkedett azzal, hogy adatokat gyűjt, fényképeket készít céges iratokról.

[66] (tanú 1 neve) tanúvallomása csak azt igazolta, hogy a felperes elmondásából értesült az adatgyűjtésről, amelyeket később az alperes ellen kíván felhasználni, személyesen azonban ilyen tapasztalata nem volt. Az alperes az eljárás során nem tett tényállítást arról, hogy milyen üzleti titkot tartalmazó iratok kerülhettek a portás tevékenység ellátása során a felpereshez. Az előadások tartama szerint a telepőrök portaszolgálati naplót, jelenléti ívet vezettek, amelyek egyikében sem szerepel személyes adat.

Az alperesi ügyvezető nyilatkozatában nem jelölte meg azt sem, hogy milyen e-mailek kerültek a portaszolgálati e-mail címről a felperes saját e-mail címére átküldésre és azt sem igazolta, hogy ilyen megtörtént. Nem bizonyította továbbá azt sem, hogy milyen dokumentumok kerültek a felperes által a szolgálati helyről kivitelre, amelyekkel személyiségi jogokat sértett.

[67] A (tanú 2 neve) felperessel történt telefonbeszélgetéséről kapott tájékoztatás után az alperesi ügyvezető előadása szerint vizsgálatot indított. A vizsgálat azonban nem jelentett mást, mint azt, hogy vezetői értekezlet alatt felhívták (tanú 1 neve) szolgálatvezetőt és (személy 3 neve) munkavállalót. Ez utóbbi személytől való információgyűjtést az alperes nem bizonyította. Ezt követően további vizsgálódást nem folytatott, a felperessel szemben felhozott kifogásokat nem tárta a felperes elé, őt sem telefonon, sem személyesen nem hallgatta meg.

[68] A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen nem nyert bizonyítást az sem, hogy 2022. március 27-én a felperes (tanú 1 neve) szolgálatvezetőt erősen megfenyegette azzal, hogy baja lesz, ha így folytatja és egy perc nyugta sem lesz az

elkövetkezendő két évben. Mindösszesen az nyert bizonyítást, hogy 2022. március 22-én köztük emelt hangvételű, indulatos telefonbeszélgetés zajlott. A tanúvallomás is tartalmazta, hogy a felperes fenyegetése arra irányult, hogy hatósághoz, munkaügyi bírósághoz fordul, adott esetben a kollégát is anyagi kár érheti, amelyet pontosan azonban nem fogalmazott meg.

[69] Nem volt a bizonyítási eljárás eredményeképpen az sem igazolható, hogy akár a munkáltatóval szemben fenyegetően lépett fel, akár a munkatársakat erősen fenyegető magatartást tanúsított volna.

[70] A fentieket összességében értékelve az elsőfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy az alperes nem bizonyította az Mt. 78. § (1) bekezdés a) és b) pontjában hivatkozott indokok fennállását, az abban szereplő indokok valóságbizonyítása nem vezetett sikerre, mert nem igazolódott, hogy a felperes munkaviszonyból származó lényeges kötelezettsége szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegte, illetve olyan magatartást tanúsított volna, amelyre tekintettel a jogviszony már nem volt fenntartható.

[71] Utalt arra is, hogy a munkavállalótól elvárt együttműködési kötelezettség megszegése abban az esetben értékelhető jelentős mértékűnek, ha az akadályozza a munkafeladatok hatékony teljesítését. A rendelkezésre álló adatok alapján azonban nem merült fel olyan peradat, miszerint a felperes a portaszolgálati tevékenységét ne látta volna el, munkafadatainak teljesítése teljeskörűen megtörtént.

[72] Nem nyert továbbá bizonyítást az az alperesi védekezés sem, miszerint a felperes korábban is tanúsított olyan magatartást, amely alapján rögzíthető, hogy nem egyszeri eset történt, hanem egy tudatos és szándékos cselekménysor volt, mint ahogy az alperes által hivatkozott korábbi felperesi fenyegetőzések sem nyertek bizonyítást.

[73] Az azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítása körében nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a felmondást követően az alperes több munkaügyi ellenőrzést kapott, mint ahogy annak sem, hogy a felmondást követően a felperes (tanú 1 neve) ellen becsületsértés vétsége miatt pótmagánvádas eljárást indított.

[74] A felperes hivatkozását tartalma szerint értékelve vizsgálta az Mt. 7. § (1) bekezdése szerinti joggal való visszaélés magatartását az alperes részéről, amelyek kapcsán a konzekvens bírósági gyakorlatra tekintettel rámutatott, hogy ez csak abban az esetben vizsgálendő, amikor egyébként az intézkedés indoka valós és okszerű volt. Tekintettel arra, hogy a felmondásban szereplő indokok valósága nem nyert bizonyítást, így az alperes részéről rendeltetésellenes joggyakorlás nem volt megállapítható.

[75] Mindezeket összességében értékelve arra a megállapításra jutott, hogy az alperes azonnali hatályú felmondást alkalmazó intézkedése jogszabálysértő volt.

[76] A követelés összecszerűsége tekintetében utalt arra, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat alapján akár a munkaviszonyból, akár más jogviszonyból származó megtérült jövedelmet levonásba kell helyezni. Ugyanakkor a jogellenes megszüntető intézkedés megtételét megelőzően már folytatott keresőtevékenység folytán elért jövedelmet nem kell levonásba helyezni mindaddig, amíg annak összege nem haladja meg a munkaviszony fennállása alatt elért mértéket. Hivatkozott arra, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján nem nyert bizonyítást az a felperesi hivatkozás, hogy bérjöveldelme mellett mindig volt egyéb keresőtevékenységből származó bevétele. A csatolt adatszolgáltatás alapján a felperesnek az alperesnél fennálló munkaviszonya alatt egyéb jövedelme nem volt, így a peresített időszakra vonatkozó valamennyi, az azonnali hatályú jogviszony megszűnését követően megszerzett jövedelmet levonásba helyezte. Így levonásba került az álláskeresői segély és a NYES 98 190 forint összege, az egyszerűsített foglalkoztatásból származó 622 988 forint jövedelem, ezeket a 2 640 000 forint nettó összegből levonva 1 518 022 forint

marad. Ezeknek személyi jövedelemadóval növelt összege a rendelkező részben megállapított 1 788 000 forint. Kifejtette, hogy a munkaviszony mellett is járó öregségi nyugdíj összegét a csökkentésnél nem vette figyelembe, mivel a felperes nyugellátásra abban az esetben is jogosult lenne, ha munkaviszony nem került volna azonnali hatállyal megszüntetésre, így az nem a kieső jövedelem pótlását szolgálja.

[77] A sérelemdíj iránti igény tárgyában rámutatott, hogy az azonnali hatályú felmondás tartalmában nem rögzített indokolatlanul túlzó, bántó, lealacsonyító vagy becsmérő bírálatot, így a becsületsértést nem találta megalapozottnak.

[78] A jóhírnév sérelme kapcsán kifejtette, hogy annak megállapításához az is kell, hogy a valótlan tényállítás egyben sértő is legyen. További érvelése szerint a lefolytatott bizonyítás alapján kizárólag az volt megállapítható, hogy a jogviszony megszüntetésének közlésekor a szolgálatvezetőn kívül (tanú 2 neve) volt jelen, a megszüntetésről más nem értesült. Az sem nyert igazolást, hogy az abban foglaltak tartalmát, így annak indokait a szolgálatvezető vagy (tanú 2 neve) megismerte volna. (tanú 1 neve) és (tanú 2 neve) tanúvallomása alapján az sem nyert bizonyítást, hogy a (cég 2 neve) alkalmazásában lévő munkavállalók hallották vagy hallhatták a felmondás közlését, hiszen akkor a sorompónál tartózkodtak, ahonnan kb. 15-20 méterre található a műszakos dolgozók épülete. A felmondás közlésekor egyéb tényközlés nem történt, (tanú 2 neve) tanúvallomása alapján hangos szóváltás nem volt a felek között. Mindezekre tekintettel nem találta megállapíthatónak, hogy a felmondás közlésekor olyan kis távolságra tartózkodtak a (cég 2 neve) munkatársai, hogy bizonyosan hallhatták azt, hogy a felperes jogviszonyát azonnali hatállyal megszüntetik. Utalt arra, hogy a felperes saját nyilatkozata alapján is maga közölte ismerőseivel és a szomszédokkal az azonnali hatályú munkaviszony megszüntetés tényét, így ezen személyek nem a munkáltatótól szereztek arról tudomást.

[79] Tekintettel arra, hogy a fentiek alapján személyiségi jogsértés nem nyert igazolást, így a sérelemdíj megfizetésére irányuló kérelem nem volt alapos.

[80] A pernyertesség-pervesztesség arányában rendelkezett a perköltség megfizetéséről.

A fellebbezések és az ellenkérelmek

[81] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben mindkét fél fellebbezést jelentett be.

[82] A felperes fellebbezése – tartalma szerint – az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, a részére megítélt kártérítési összeg 622 988 forinttal történő felemelésére ne kerüljön a kártérítés összegéből levonásra. Kérte továbbá az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes 2 000 000 forint sérelemdíjban történő marasztalására, továbbá az elsőfokú bíróság 23-I. sorszám alatt meghozott igazolási kérelemnek helyt adó végzésének a felülbírálatára irányult.

[83] Fellebbezésében az elsőfokú ítélet [114]-[115], valamint [117]-[132] bekezdéseit támadta.

[84] Álláspontja szerint a részére megítélt kártérítés annak összegéből az alkalmi munkavállalással szerzett jövedelmet nem lehet levonásba helyezni. E körben hivatkozott arra, hogy mind a munkaviszony létesítésének, mind a megszűnésének évében is folytatott alkalmi keresőtevékenységet. Az, hogy az alperesnél történő foglalkoztatása idejére (október 1.-március 29.) bejelentett alkalmi munkavégzése nem volt, azzal magyarázható, hogy e tevékenysége kertgondozásra, kertápolásra irányult, amely ebben az időszakban nem jellemző.

[85] A sérelemdíj iránt előterjesztett kereseti kérelmét 2 000 000 forint leszállított összegre fenntartva előadta, hogy a munkaviszonyt azonnali hatállyal megszüntető irat önmagában - a keletkezés módja, valótlan tartalma a szólás és vélemény-nyilvánítás elfojtásának kísérlete, alkotmányos jogai megsértése, a szavazatszámlálásban történő részvételének korlátozása - „létezésével” sérelemdíjat alapoz meg. Álláspontja szerint az alperes aljas indokból, előre megfontolt szándékkal, minél nagyobb emberi és egzisztenciális kár okozásával kívánt bosszút állni a jogaiért kiálló munkavállalón. Valótlannak minősítette az elsőfokú bíróság ítéleti indokolásának [131] bekezdésében szereplő azon megállapítást, hogy a felmondás átadása 15-20 méterre álló dolgozók szeme láttára történt. Sérelmezte, hogy e körben a bíróság „térképes alkalmazás segítségével” nem győződött meg az igazságról. Álláspontja szerint az, hogy a törvénytelen, becsületsértő, emberi és alkotmányos jogaiban korlátozó felmondásról ki és hogyan szerzett tudomást, a sérelemdíj megítélése szempontjából lényegtelen, a sérelem az irat keletkezésével bekövetkezett és további életvitelében súlyos változást és többlet terhet hozott.

[86] Sérelmezte továbbá az elsőfokú bíróság alperes igazolási kérelmének helytadó döntését. Hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság 23. számú végzésében az alperes részére a felperes 22. sorszámú keresetváltoztatását tartalmazó előkészítő iratára vonatkozó perfelvételi nyilatkozat előterjesztésére február 20-ig biztosított határidőt, amely felhívásnak az alperes csak 2023. március 1-jén tett eleget. Az igazolási kérelem egy olyan ügyvédtől származik, aki a határidő lejártá után 4 nappal kapott megbízást az alperestől. Sem az alperes, sem az aktuális jogi képviselője nem élt az igazolási kérelem jogával, így nem volt törvényes lehetőség az igazolási kérelem elfogadására. Az alperes nem indokolta a határidő lejártá előtti körülménnyel, eseménnyel a határidő elmulasztását. Ez kizárólag az alperes időhúzó magatartásának bizonyítéka, amiben a bíróság segédkezett.

[87] Az alperes az ítéletábla felhívására pontosított fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Az ügyvédi munkadíj mértékét az IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján kérte megállapítani azzal, hogy jogi képviselője áfa körbe nem tartozik.

[88] A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkört a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (3) bekezdés a)-e) pontjaiban jelölte meg.

[89] Álláspontja szerint az azonnali hatályú felmondás jogszerűen került alkalmazásra, amelynek indoka a munkáltatói utasítással történő nyílt szembeszegülés, a munkáltató nyílt becsmérlése és fenyegetése volt, így nincs relevanciája annak, hogy a felperes egyéb megelőző magatartásait a munkáltató milyen mélységben vizsgálta ki.

[90] Álláspontja szerint az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét (tanú 2 neve) tanú vallomása támasztotta alá, amelyet az elsőfokú bíróság nem megfelelő módon vett figyelembe, a perben releváns kérdésekre adott választ az elsőfokú bíróság kisebb súllyal kezelte. A „meg vannak az eszközei” kifejezés nyelvtani értelmezés alapján egyértelmű fenyegetés a felperes oldaláról, amely sokszor elhangzott az azonnali hatályú felmondás közlését megelőzően. Ezen kijelentés szó szerint elhangzott, a későbbi események tükrében pedig valós és megvalósított fenyegetésnek minősül.

[91] További érvelése szerint a felperesi magatartást, hozzáállást példázta, hogy a jogviszonya fennállása alatt az alperes tájékoztatása nélkül dolgozott a (cég 2 neve)-nek, amellyel megsértette a munkaszerződését és a munka törvénykönyvét is.

[92] Vitatta továbbá, hogy ne adott volna lehetőséget a felperesnek a védekezésre, vagy hogy a felperes ne ismerhette volna meg az ellene felhozott érveket.

[93] Az összecszerűség tekintetében fenntartotta azon álláspontját, miszerint az elsőfokú bíróságnak a felperes nyugdíj jogcímen megtérült jövedelmét levonásba kellett volna helyeznie, erre tekintettel pedig azt kellett volna megállapítania, hogy a felperesnek különböző jogcímeiken az elmaradt jövedelmet elérő megtérülései voltak, így őt kár nem érte.

[94] Mindezekon felül kérte a vizsgálat körébe beemelni az alperest a felperesi eljárásból adódóan ért súlyos kár mértékét is.

Az ítéltábla döntése és jogi indokai

[95] A fellebbezések alaptalanok.

[96] Az ítéltábla az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, arra a peres felek maguk sem hivatkoztak, így felülbírálati jogkörének a Pp. 370. § szerinti korlátai között járt el. E rendelkezés (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Ez azt jelenti, hogy a 371. § (1) bekezdésében foglaltak miatt korlátnak minősül – egyebek mellett – hogy a fellebbező milyen konkrét döntést kér a másodfokú bíróságtól tekintetben, hogy az mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét és ezt milyen okból tegye, továbbá, hogy a fellebbező milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöl meg fellebbezése alapjául. Azzal tehát, hogy a fellebbező milyen határozott kérelmet és milyen indokkal ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

Az igazolási kérelemnek helyt adó végzés tárgyában

[97] A Pp. 154. § (2) bekezdése értelmében az igazolási kérelemnek helyt adó határozat akkor támadható az eljárást befejező határozat elleni fellebbezésben, ha az igazolási kérelmet vissza kellett volna utasítani. Ez pedig az érdemi felülbírálatot kizárja, ugyanis a Pp. 153. § (2) bekezdése alapján az igazolási kérelmet a bíróság akkor utasítja vissza, ha az igazolást e törvény kizárja, az igazolási kérelmet elkésztetten terjesztik elő, vagy az igazolást kérő – határidő elmulasztása esetén – az elmulasztott cselekményt a kérelem előterjesztésével együtt nem pótolja, ezek pedig nem az igazolási kérelem érdemére tartozó kérdések. A jelen esetben azonban a felsorolt feltételek egyike sem áll fenn, ugyanis az igazolást adott esetben a törvény nem zárja ki; az alperes az igazolási kérelmet határidőben terjesztette elő, ugyanis az az elmulasztott határidő utolsó napjától számított 15 napon belül eszközölhető a Pp. 151. § (1) bekezdése értelmében; az alperes pedig az elmulasztott cselekményt a kérelem előterjesztésével együtt pótolta. Érdemi felülbírálat lehetőségének hiányában az a felperesi hivatkozás, hogy az alperes a mulasztást nem indokolta a határidő előtti körülménnyel, nem volt vizsgálható. Megjegyzi továbbá az ítéltábla, hogy a Pp. perfelvételi szakra irányadó 202. § (2) bekezdése alapján a fél előkészítő iratban bírósági felhívás nélkül is előterjeszthet kereset-, viszontkereset-, illetve ellenkérelem-változtatást, valamint ezekkel összefüggésben álló perfelvételi nyilatkozatokat. Ezen jogszabályi rendelkezésre figyelemmel nincs jelentősége sem az igazolási kérelem előterjesztésének, sem annak mikénti elbírálásának. Csak annak van jelentősége, hogy az alperes hatályosan előterjeszthetett 2023. március 1-én ellenkérelem-változtatást, így az igazolási kérelemnek helyt adó döntés még annak megalapozatlansága esetén sem minősülne az ügy érdemi elbírálására kiható eljárási

szabálysértésnek, ugyanis az ellenkérelem-változtatásban foglalt nyilatkozatok semmiképpen nem lennének hatálytalannak tekinthetők.

Az azonnali hatályú felmondás jogellenessége tárgyában

[98] Az alperes fellebbezésében az ítéletábrlától gyakorolni kért felülbírálati jogkör tekintetében a Pp. 369. § (3) bekezdésének valamennyi pontját megjelölte, fellebbezése szabad szöveges indokolása alapján azonban kikövetkeztethető, hogy az elsőfokú bíróság bizonyíték értékelését és tényállás megállapítását [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pont], valamint jogi minősítését [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont] támadta.

[99] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást az anyagi jogi felülbírálat során akkor érintheti, ha a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősíti. A mérlegelés akkor okszerűtlen, ha az ítéletben rögzített tényállás iratellenes, illetőleg ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vétett. Nem elégséges azonban az okszerűtlen mérlegelésre általánosságban hivatkozni, konkrétan meg kell jelölni, hogy a bíróság milyen bizonyítékból vont le okszerűtlen következtetést, illetve milyen bizonyítási hiányosságok miatt nem tekinthető az ítélet megalapozottnak.

[100] Az alperes ezen felülbírálati jogkör keretében (tanú 2 neve) tanúvallomásának mérlegelését támadta, lényegében azt állítva, hogy az bizonyította, hogy a felperes részéről elhangzott a felmondás indokolásában rögzített kijelentés az alperes megbízótól történő eltávolítására irányuló szándékáról.

[101] A Pp. 279. § (1) bekezdése értelmében a bíróságok a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződésük szerint állapítják meg, ennek során mérlegelik, hogy az egyes bizonyítékok közötti ellentét miként oldható fel. E mérlegelés legfőbb korlátja a bíróság indokolási kötelezettsége [Pp. 346. § (4)-(5) bekezdései]. A bizonyítékok szabad mérlegelése során tehát a bíróság értékeli, hogy a felek tényállításait az általuk rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alátámasztották-e vagy sem. A bíróság által meghatározott tényállás akkor felel meg az eljárásjogi jogszabályoknak, ha az összhangban áll a periratokkal, okszerű és helyes következtetéseken nyugszik, amelyről a bíróság az ítélet indokolásában számot ad.

[102] (Tanú 2 neve) tanú a 2024. január 11-i meghallgatása során az alábbi nyilatkozatokat tette: „Én kérdeztem, hogy akkor nem szeretne itt dolgozni az (alperesi cég neve)-nél, azt mondta, hogy de, ő ott szeretne dolgozni a (cég 2 neve)-nél, és mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy az (alperesi cég neve)-t elküldjék innen.”. Majd a tanács elnökének kérdésre nyilatkozott: „Kifejezetten az hangzott el ezen telefonbeszélgetés alkalmával, hogy a felperes azt mondta, hogy nem szeretne az (alperesi cég neve)-nél tovább dolgozni, de ott szeretne maradni továbbra is a (cég 2 neve) telephelyén, és miután a két dolog üti egymást, azt mondta, azon lesz, hogy az (alperesi cég neve)-t elküldjék onnan, hogy milyen eszközökkel, azt nem nevezte meg.”

[103] Az elsőfokú bíróság hibát vétett, amikor a tényállás megállapítása során a tanú ezen nyilatkozatát mellőzve állapította meg az előbbiekkal kapcsolatos felmondási indok valótlanságát, és ezt lényegében érdemi mérlegelés és annak indokolása nélkül tette. Önmagában ugyanis az, hogy a felperes tagadta a tanú által neki tulajdonított kijelentés megtörténtét, nem ad alapot arra, hogy a bíróság a tanú vallomását negligálja. A bizonyítási érdekekkel terhelt fél (jelen esetben alperes) az általa előterjesztett bizonyítási eszköztől (jelen

esetben (tanú 2 neve) tanú) éppen azt várja, hogy a részéről bizonyítandó tény vonatkozásában az ellenérdekű fél állításával szemben az ő ellentétes állítását bizonyítsa. Amennyiben ugyanis ezen állítások között nem lenne ellentmondás, azt a bíróság bizonyítás nélkül valószínű fogadhatná el a Pp. 266. § (1) bekezdés alapján. Eredményes bizonyítás esetén tehát a tanú vallomása szükségszerűen ellentétes lesz az ellenérdekű fél tényállításával. Az előbbiek fényében az elsőfokú bíróságnak e bizonyíték értékelése körében arról kellett volna szót adnia, azt miért nem találta alkalmasnak arra, hogy az alapján a tények megállapításához felhasználható, a mérlegelés során figyelembe vehető bizonyítékhoz jusson [Pp. 268. § (1) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság azonban a felperesi tagadáson kívül más okát nem adta, miért nem látta a tanúvallomással bizonyítva a kijelentést. Ez viszont azzal a következménnyel jár, hogy nem állapítható meg, hogy a vitatott körben az általa megállapított tényállás okszerű és helyes következtetésen nyugszik. Ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéleti indoklásából mellőzi azon megállapítást, hogy a vitatott kijelentés megtörténte vonatkozó indok nem minősült valószínű, illetve a tényállást kiegészítette a vitatott kijelentés jelen per szempontjából releváns részével.

[104] Ugyanakkor egyetért az ítéltábla az elsőfokú bíróság azon megállapításával és az ehhez kapcsolódó okfejtéssel, hogy e kijelentés nem minősíthető fenyegetésnek.

[105] Az ítéltábla fentiek szerint eltérő megállapítására figyelemmel érdemben kellett vizsgálnia, hogy a felperes fenti kijelentésével az azonnali hatályú felmondást megalapozó valamely törvényi tényállást megvalósította-e.

[106] Az azonnali hatályú felmondást megalapozó esetek egyike, amikor a munkavállaló minősített kötelezettségszegést valósított meg, mert a munkaviszonyból eredő lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal, jelentős mértékben megszegi [Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont]. A másik eset, amikor a másik fél egyéb magatartásával okozati összefüggésben válik lehetetlenné a munkaviszony fenntartása [Mt. 78. § (1) bekezdés b) pont]. Itt jegyzi meg az ítéltábla, hogy a felmondás indokai utóbb nem bővíthetők, így az alperes fellebbezésében hivatkozott azon magatartás, miszerint a felperes a munkaviszony fennállása alatt jogszabálysértő módon létesített munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, a jogvita elbírálása szempontjából nem vizsgálható, még abból az alperes által előadott szempontból sem, hogy a felperes magatartását, hozzáállását jellemzi-e a jogilag kifogásolható eljárás.

[107] A felperes az olyan tartalmú kijelentéssel, amely szerint célja a munkáltatója szerződéses kapcsolatának felszámolása, ugyan lényegében gazdasági érdeksérelem okozását helyezi kilátásba, ezzel azonban még ténylegesen nem valósítja meg az Mt. 8. §-ában tiltott, munkáltató jogos gazdasági érdekét veszélyeztető magatartást. Az akkor lenne csak megállapítható, ha a felperes valóban és bizonyítottan tett volna lépéseket – akár eredménytelenül is – az általa állított cél elérése érdekében. Ilyen konkrét magatartást azonban maga a munkáltató sem rótt fel a felperesnek az azonnali hatályú felmondás indoklásában, ezért az nem is lenne vizsgálható akkor sem, ha utóbb a perben az alperes tett is volna erre vonatkozóan tényállítást, ilyet azonban nem tett.

[108] Annak, hogy a felperes munkaviszonyának megszüntetését követően megszűnt az alperes (cég 2 neve)-vel fennállt szerződéses kapcsolata is, nincs jelentősége egyrészt azért, mert az előbbiekhez hasonlóan a munkáltató ilyen következmény okozását nem róta fel az azonnali hatályú felmondásban, másrészt mert abból önmagában nem lehet következtetni a szerződéses kapcsolat megszűnése és a felperes azonnali hatályú felmondásban rögzített és a fentiek szerint valószínű magatartása közötti okozati összefüggésre.

[109] Az előbbiek alapján az ítéltábla álláspontja szerint önmagában a vizsgált kijelentés – többtényállási elem hiányában – nem alapozhatja meg a munkavállaló munkaviszonyának azonnali hatályú megszüntetését, ugyanis nem meríti ki sem az Mt. 78. §

(1) bekezdés a) pontjában szabályozott minősített kötelezettségszegést, sem a 78. § (1) bekezdésében szabályozott egyéb, a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tevő magatartást.

[110] Mindezekre figyelemmel az alperes azonnali hatályú felmondás jogát jogellenesen gyakorolta.

A kártérítés összegszerűsége tárgyában

[111] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított elmaradt jövedelem címén járó kártérítés vonatkozásában mindkét fél fellebbezést jelentett be. A felperes az egyszerűsített foglalkoztatás körében megszerzett 622 988 forint levonását, míg az alperes a felperes részére nyugdíj jogcímén megszerzett juttatás levonásának elmaradását sérelmezte.

[112] Az egyszerűsített foglalkoztatás címén megszerzett jövedelem kapcsán az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az Mt. 172. § (1) bekezdés b) pontja alapján az elmaradt munkabér és egyéb járandóság összegének számításánál le kell vonni, amit a munkavállaló megkeresett. Helyesen utalt arra is, hogy csak azt a máshonnan megtérülő jövedelmet nem kell figyelembe venni, amelyet a munkavállaló már a jogellenesen megszüntetett munkaviszony fennállása alatt is megkeresett. A felperesnek az alperesnél fennálló munkaviszonya alatt ilyen máshonnan származó jövedelme nem volt. A felperes azon hivatkozását, miszerint egyszerűsített foglalkoztatására a munkaviszony fennállása alatt azért nem került sor, mert az ennek keretében végzett idegnyomunkákra az időjárás miatt nem került sor, a felperes semmilyen módon nem igazolta. A rendelkezésre álló adatok alapján a munkaviszony létesítését megelőzően is az alperesnél betöltött munkakörben végzett munkákat, az, hogy korábban kertészkedést, vagy kertgondozást végzett volna az egyszerűsített foglalkoztatás keretében, a becsatolt igazolások nem támasztották alá. Minderre tekintettel helyesen járt az elsőfokú bíróság, amikor a jogviszony megszüntetése után egyszerűsített foglalkoztatásból megszerzett 622 988 forint összegű jövedelmével csökkentette a felperes részére megállapított kártérítés összegét.

[113] A nyugellátás összege vonatkozásában az alperes hivatkozására figyelemmel az elsőfokú bíróság kizárólag azt vizsgálhatta, hogy az öregségi nyugdíj összege a megtérült jövedelem szempontjából csökkentő tényezőként figyelembe vehető-e. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ebben a körben az ellátás funkcióját és a jogosultsági feltételeket is értékelni kell. Amennyiben az ellátás a keresőtevékenységtől függetlenül is jár, úgy nem állapítható meg, hogy az a kieső munkabér pótlását szolgálja.

[114] A munkavállaló nyugdíjazásának csak akkor lenne jelentősége, ha a perben az igazolódna, hogy nyugdíjba vonulását követően munkát nem végzett volna, így kieső jövedelme sem lett volna. Erre vonatkozó tényállítás hiányában a nyugdíjazás nem vehető figyelembe.

A sérelemdíj tárgyában

[115] Az elsőfokú bíróság a felperes keresete alapján ebben a körben azt vizsgálta, hogy a felperes becsülethez és jóhírnévhez fűződő nevesített személyiségi jogát az alperes az azonnali hatályú felmondással, illetve annak közlésével megsértette-e.

[116] Az Mt. 9. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:45. § (1) bekezdése alapján a becsület sérelme különösen más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítással, míg a (2) bekezdés szerint a jóhírnév megsértése más személyre vonatkozó és a személyt sértő valótlan tény állításával vagy híreszteléssel, illetve a valós tény hamis színben történő feltüntetésével valósulhat

meg. A tény a való világ része, annak valamely objektív – az emberi tudattól független – mozzanata, a múltban létezett, vagy a jelenben létező, értékelhető jelenség, állapot, esemény, történés vagy cselekvés. A vélemény ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés. A tény valósága bizonyítható vagy cáfolható, ezzel szemben a véleménnyel lehet azonosulni vagy attól elhatárolódni, de ahhoz a valóság kritériuma nem kapcsolható (hasonlóan: Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.746/2010/2.). Az így szükségképpen elkülönülő jogsértések miatt lényeges a tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása, ami az ún. bizonyíthatósági teszt alapján történhet: az a közlés, amelynek valósága vagy valótlansága bizonyítható, tényállítás; amelynek valóságtartalma nem bizonyítható, az véleménynyilvánítás. A tényállítás és véleménynyilvánítás elhatárolása során a közléseket a maguk egészében kell vizsgálni, egymással összetartozó részeit összefüggéseikben kell értékelni, és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalomban kialakult közfelfogásra is. (hasonlóan: Debreceni Ítéltábla Pf.20.034/2024/4. számú ítélet, Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.066/2024/5.)

[117] Az azonnali hatályú felmondásban a fentiek alapján – az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint – véleménynyilvánítás nem található, az alperes a felmondás indokául szolgáló körülményeket tényként rögzítette, így a becsülethez fűződő személyiségi jog sérelme a jelen esetben fel sem merülhet.

[118] A felperes fellebbezésében kifejtett álláspontjától eltérően az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a megállapításra is, hogy az alperes az azonnali hatályú felmondással nem valósított meg jó hírnév sérelmében megnyilvánuló személyiségi jogsértést sem az alábbi indokok miatt.

[119] Az elsőfokú bíróság helyes okfejtése szerint a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdésének megfogalmazásából következően a jóhírnév sérelme megállapításának feltétele egyrészt, hogy az igényérvényesítő személyre vonatkozóan valótlan tény állítására vagy híresztelésére, vagy valós tény hamis színben feltüntetésére kerüljön sor, másrészt, hogy e tény egyben sértő is legyen rá nézve. E két feltétel közül bármelyik hiánya kizárja a jóhírnév sérelmét.

[120] Az előbbieket miatt a konzekvens bírósági gyakorlatra is figyelemmel önmagában – többlet tényállási elem hiányában – a munkaviszony jogellenes megszüntetése jóhírnév sérelmét nem alapozza meg, még akkor sem, ha a munkaviszonyt megszüntető munkáltatói intézkedésben foglalt indokok valóságtartalma nem igazolódik. A valótlanság jogkövetkezményeit az Mt. 82. §-a tartalmazza, amelyeket az elsőfokú bíróság helyesen le is vont. A munkáltató által gyakorolni kívánt jog kereteit indokolatlanul nem túllépő állítás tehát nem szolgálhat a jóhírnév sérelme megállapításának alapjául (hasonlóan: Fővárosi Ítéltábla Pf.20.937/2019/7.). Az alperes által a felperesnek kiadott azonnali hatályú felmondás tartalma ugyan valótlan, de a joggyakorlás kereteit indokolatlanul nem lépi túl oly módon, amit a jogellenesség Mt. 82. §-ában foglalt jogkövetkezmények kellően ne szankcionálnának.

[121] A felperes további fellebbezési hivatkozásai (az okirat keletkezési módja, szólás és véleménynyilvánítás elfojtásának kísérlete, alkotmányos jogai megsértése, szavazatszámhlálásban történő részvételének korlátozása, bosszú) sem igazolják a Ptk. 2:45. § (2) bekezdésében írt feltételek teljesítését. Ennek hiányában viszont a jóhírnév sérelmének vizsgálata körében nem értékelhetők.

[122] Helytállóan járt el az elsőfokú bíróság akkor is, amikor a jóhírnév sérelmének lehetőségét a közlésnek biztosított nyilvánossággal hozta összefüggésbe. Valamely tényállítás nyilvánvalóan csak akkor lehet alkalmas az érintett személy mikénti megítélésének befolyásolására, ha az a befogadók bizonyos köréhez eljut. Amennyiben pedig ez a kör zárt, úgy összetételének is jelentősége lehet annak meghatározásában, hogy az egyes tagok értékítéletét az adott közlés elméletileg befolyásolhatja-e [Pécsi Ítéltábla Pf.VI.20.189/2013/6., közzétéve BDT 2013.3009.].

[123] Az elsőfokú bíróságnak az azonnali hatályú felmondás közlésével és annak nyilvánosságával kapcsolatosan kifejtett indokaival az ítéltábla maradéktalanul egyetért. A felperes az elsőfokú eljárás során maga sem tett tényállítást arra vonatkozólag, hogy a felmondás tartalma a munkáltató vagy annak képviselője közreműködése okából került nyilvánosságra, ilyen tartalmú bizonyítási indítványt sem terjesztett elő.

[124] Mindezekre tekintettel a jóhírnév sérelme nem állapítható meg.

[125] Az alperes fellebbezésében hivatkozott felperesi eljárásból adódó súlyos kár kapcsán az ítéltábla csak megjegyezni kívánja, hogy az alperes ezzel kapcsolatos igényt nem terjesztett elő, e körben tényállítást, jogállítást és jogi érvelést nem adott elő, így ezen alperesi hivatkozás sem volt érdemben vizsgálható.

[126] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a fentiekben kifejtett indokolásbeli eltéréssel helybenhagyta.

[127] A fellebbezések alaptalanok voltak, így a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest az 1 788 000 forint fellebbezési pertárgyérték után 143 040 forint illeték megfizetésére a Magyar Államnak, míg a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményére figyelemmel az ő pervesztességéhez kapcsolódó 217 315 forint fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad [Pp. 95. § (2) bekezdése, 101. § (1) bekezdés, 102. § (1) és (6) bekezdései; az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdés és 46. § (1) bekezdése, a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja].

[128] Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Szegedi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat számát és a fizetésre kötelezett adószámát.

[129] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2024. október 17.

Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.
a tanács elnöke

Dr. Telegdy Gergely s.k.
előadó bíró

Dr. Bálint Attila s.k.
táblabíró